

[Landbrugsministeren]

de gældende regler anses for uhensigtsmæssige.

8. Landbrug og miljø.

Landbokommissionen har i 1. delbetænkning anbefalet en udbygning af landbrugslovens målsætning, således at loven ud over at værne dyrkningsjorderne også kan medvirke til at sikre, at der tages hensyn til det omgivende miljø ved en forsvarlig udnyttelse af jordbrugsmæssige arealressourcer.

På baggrund af udviklingen på miljøområdet i dag er der behov for i en landbrugspolitisk sammenhæng at nyvurdere den produktionsmæssigt orienterede udnyttelse af det åbne lands arealressourcer.

Landbruget har siden anden verdenskrig gennemgået en rivende udvikling, som har medført en kraftig specialisering bort fra en alsidig driftsform i retning af brug med ensidig vegetabilsk eller animalsk produktion. De miljømæssige problemer, der rejser sig i kølvandet af denne udvikling i jordbrugets primærproduktion, kan sammenfattes i nogle koncentrationsproblemer: større indsats af produktionsfaktorer pr. arealenhed (gødning, sprøjtemidler etc.) og for husdyrenes vedkommende flere dyr pr. m² staldplads, anvendelse af nye fodertyper etc.

Landbokommissionen fremhæver betydningen af, at der sker en samordning af landbrugs- og miljøpolitikken, at der i landbrugspolitikken tages hensyn til det omgivende miljø og de landskabelige værdier. Tilsvarende tages der i miljøpolitikken hensyn til jordbrugerhvervenes produktionsgrundlag og den internationale konkurrencesituation. Landbrugslovgivningen bør sideløbende med lovgivningen på miljøområdet bidrage til en harmonisk udvikling i landbrugets primærproduktion under hensyntagen til de miljømæssige forhold.

Netop spørgsmålet om en bedre samordning af landbrugs- og miljøinteresserne er centralt i bestræbelserne på at opnå den for samfundet og landbrugerhvervet bedst mulige løsning.

Det vil være alt for dyrt for samfundet og ikke holdbart i det lange løb at bygge varetægelsen af miljøinteresserne i landbruget alene på forbud og påbud. En samordning med landbrugslovgivningen udgør et alternativt supplement på lang sigt. Dette skal ses på

baggrund af, at der fortsat må forventes at ske en stærk udvikling i dyrkningssystemerne på det tekniske og biologiske område, som vil øge behovet for at tage langsigtede hensyn til landbrugsjordens bevarelse og det omgivende miljø. Det er både i landbrugets og samfundets interesse at sikre, at udnyttelsen af landbrugsarealerne sker på en sådan måde, at de grundlæggende biologiske processer og økologiske systemer ikke skades, samt at der sikres en vedvarende bæredygtig udnyttelse af landbrugsarealet og de tilgrænsende økosystemer.

Disse forhold aktualiserer behovet for, at helhedsorienterede målsætninger bringes i anvendelse på landbrugsområdet i relation til miljøforholdene.

Et centralt element i denne sammenhæng vil være en udbygning af jordbrugsforskningen og af den løbende rådgivning og vejledning for den praktiske landbrugsdrift for at sikre bedre balance imellem de miljømæssige og produktionsmæssige interesser. I relation til landbrugspolitikken vil der her være tale om en ændret holdning, idet landbruget hidtil inden for ret vide rammer har kunnet tilrettelægge produktionen gennem indførelse af ny teknologi, anvendelse af forskningsresultater m.v. med henblik på at opnå en i økonomisk henseende optimal produktion.

På denne baggrund bør landbrugsloven som en væsentlig reguleringsramme for anvendelsen og udnyttelsen af de landbrugspligtige arealer udbygges med en konkretisering af landbrugslovens formålsbestemmelse, således at man ved administrationen af lovens bestemmelser ud over at værne dyrkningsjorderne også skal understrege hensynet til det omgivende miljø.

Landbrugsloven og dens administration må fungere i en afbalanceret sammenhæng med lovgivningen på miljøområdet. Samtidig må administrationen af miljøloven som hidtil ske ud fra en afvejning mellem på den ene side forureningens omfang og på den anden side den samfundsmæssige nytte af landbruget og omkostningerne ved forureningsbekæmpelsen. Administration må ske som en helhed, hvori indgår dels bindende regler i form af cirkulærer og bekendtgørelser, dels vejledninger og informationer, således at der sker en passende afvejning mellem regler og rådgivning.